

THE VARIATIONAL ASPECT OF THE SUBSCAPULAR ARTERY

Zorina Zinovia, Catereniuc Ilia

Human Anatomy Department, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. The subscapular artery (SA) along with the thoracodorsal artery are frequently used as grafts for the coronary bypass surgery. The knowledge of the variational aspect of the SA may become of key importance in the future procedures and surgical interventions in the axillary region. **Objective of the study.** Identification of the individual variability of the subscapular artery depending on the gender, constitutional type (CT) and laterality (the body part studied). **Material and Methods.** We conducted a retrospective and descriptive study, on 70 upper limbs (UL) (37 of male gender and 33 of female gender), collected from the human formalized adult cadavers. Based on the proportionality and length indices of the UL, the CT was determined. Using the fine anatomic dissection method, we studied subscapular artery and identified its anatomic variation. **Results.** According the CT: in 32.86% of the cases we determined the dolichomorphic constitutional type (DCT), thereof 24.28% were for the male gender (MG) and 8.57% for the female gender (FG); the mesomorphic constitutional type (MCT) was determined in 41.43% – 17.14% MG and 24.28% FG; in 25.71% we found the brachymorphic constitutional type (BCT) – 12.85% for every gender. The variability of the SA was determined in 10.0% (7 UL: 4 DCT; 2 MCT; 1 BCT): 4.28% represented number variations (3 UL MG: 2 on the right side; 1 from the left side); 2.86% – variants of origin (2 UL FG, one from the each side) and in the remaining 2.86% – common trunks (2 UL: 1 MG and 1 FG, both on the right UL). **Conclusion.** (1) The subscapular artery has variations in terms of origin, number and branching patterns. (2) Most frequently anatomical variations of the subscapular artery were identified in males, of dolichomorphic constitutional type, on the right side.

Keywords: subscapular artery, variations, individual variability.

ASPECTUL VARIAȚIONAL AL ARTEREI SUBSCAPULARE

Zorina Zinovia, Catereniuc Ilia

Catedra de anatomie a omului, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Tot mai frecvent, artera subscapulară (AS) împreună cu artera toracodorsală sunt utilizate ca grefe în bypass-ul coronarian. Cunoașterea aspectului variațional individual al AS va asigura succesul procedurilor și intervențiilor chirurgicale la nivelul axilei. **Scopul lucrării.** Determinarea variabilității individuale a arterei subscapulare în funcție de gen, tip constituțional (TC) și lateralitate (partea studiată a corpului). **Material și Metode.** Studiu retrospectiv, descriptiv, efectuat pe 70 membre superioare (MS) (37 masculine și 33 feminine), colectate de la cadavre umane adulte formolizate, la care prin determinarea indicilor de proporționalitate și lungime a membrilor li s-a stabilit TC. Prin metoda disecției anatomice fine s-a studiat originea, traiectul și modul de ramificare a AS și s-au identificat variantele ei anatomice. **Rezultate.** Conform TC, în 32.86% a fost determinat tipul constituțional dolicomorf (TCD), din care 24.28% i-au revenit genului masculin (GM) și 8.57% - genului feminin (GF); tipul constituțional mezomorf (TCM) a fost stabilit în 41.43% – 17.14% GM și 24.28% GF; în 25.71% s-a constatat tipul constituțional brahimorf (TCB) – câte 12.85% pentru fiecare gen. Variabilitatea AS a fost determinată în 10.0% (pe 7 MS: 4 TCD; 2 TCM; 1 TCB): în 4.28% (3 MS GM: 2 din dreapta; 1 din stânga) a reprezentat variante de număr; în 2.86% (2 MS GF, câte unul din ambele părți) – variante de origine și, în altele 2.86% (2 MS: 1 GM și 1 GF, ambele din dreapta) – trunchiuri comune. **Concluzii.** (1) Artera subscapulară variază ca origine, număr și mod de ramificare. (2) Cel mai frecvent artera subscapulară este supusă variațiilor la genul masculin, de tip dolicomorf, din dreapta.

Cuvinte-cheie: artera subscapulară, variante, variabilitate individuală.